

това го докара до едно отчаянно положеніе, въ онова прискърбно за Православна-та църква врѣме, въ Римъ помислихъ, че е вѣче настанѣло врѣме за папство-то да събере плодъ-тъ на столѣтни-тъ си трудове, старанія и жертви за подсебяванье-то си на православни-тъ Христене въ Турско. — Намѣрихъ, че общество-то на пропаганда-та е недостаточно за такава една богата жѣтва и Пій IX учрѣди още едно общество въ Римъ ²³⁾. Този пѣтъ Римски-тъ апостоли явно захванахъ да работѣтъ въ Българія: тѣ извадихъ на свѣтъ забравени-тъ сношенія на древни-тъ Български царѣ съ Римскіи прѣстолъ и отъ тѣхъ си скръпихъ щитъ и сковахъ орѣжіе на брань съ Вселенскіи патріархъ ужъ за избавленіе-то на поробенни-тъ отъ него древни чада на Римска-та църква. — Сношенія-та на Български-тъ царѣ, Бориса и Йоанна I, можемъ да кажемъ, сѣ твърдѣ краснорѣчиви свидѣтелства за отвърщаніе-то на Българскіи народъ отъ Римскіи католицизъмъ, но Језуити-тъ и Лазаристи-тъ не ся постыдихъ съ тѣзи сношенія да оправдаватъ свое-то явно намѣсване въ Българо-фанариотска-та борба. Тѣ успѣхъ да наловѣтъ въ *свои-шѣ сѣши* доста много Българе, които не се постыдихъ да се назовѣтъ представители на цѣліи Българскіи народъ и да просѣтъ Пій IX да приѣмне Българскіи народъ въ нѣдра-та на Католическа-та църква. — Велика-та църква съ свои-тъ дѣйствія въ тѣзи критически за православіе-то минути още по-вѣче обнадежди Папски-тъ апостоли, които отъ-рано вѣче се стѣгахъ да тържествовать побѣда-та си. Излѣгахъ се обаче и този пѣтъ, и излѣгахъ се, можемъ да кажемъ, най-жестоко. — Въ това сѣщо-то врѣме, когато католически-тъ газети извѣстяхъ на свѣтъ-тъ, че милліони Българе се подчинили на папа-та, и обеснявахъ това, като едно зна-

²³⁾ Gr. Kirche у Ершъ и Груберъ 207.